

i Genhold til vor Lovgivning. Havde Embedet staaet ubesat, et Embede, der var normeret ved Lov, saa vilde jeg erkjende, at man kunde fordrø Oplysning om, hvorfor det stod ubesat, men om Regjeringen i en kortere Tid som den, der er hengaaet siden Juli Maaned f. A. til nu, har ladet Embedet besørge ved en konstitueret eller en fast ansat Mand, er et fuldstændig indre Administrationsanliggende, som i sig ikke indeholder nogen Skygge af Ulovlighed, hvor der administrativt ikke kan være Spørgsmaal om at kræve til Ansvar, og hvor det ikke kan forlanges af Administrationen, at den skal give Oplysninger paa et Omraade, der ikke paa nogen Maade kan siges at høre ind under Rigsdagens Kontrol. Var der noget Ulovligt tilstede, kunde man spørge, hvorfor Ulovligheden fandt Sted, for at man kunde tage sine Forholdsregler, men Ingen kan her paavise Noget, der ikke er fuldkomment stemmende med Lovgivningen. Jeg har altsaa ikke paa nogen Maade været uwillig til at sætte Udvalget ind i de Grunde, som have bevæget Administrationen til at ordne Sagen, som den er ordnet; men jeg kan ikke finde det rigtigt, at der her skulde foreligge et Thema eller en Mark, paa hvilken man kan afsætte officielle Oplysninger. Konsekvensen af denne Sætning, som den er fallet af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) vil jo ganske simpelt være den, at man kunde afsætte Administrationens Oplysninger om Grunden til, at denne eller hin Person var bleven anbragt i et Embede. Dette er et Forhold, der ligesaafuldt kunde være Gjenstand for Undersøgelse fra Rigsdagens Side som det heromhandlede Forhold, thi det er alle Forhold, der staa i Klasse med hverandre; der er ingen Forskjel der, de falde ind under den samme Grændse, Grændsen mellem Administrationen og Rigsdagens Andel i Bevillingsmyndigheden. — Hvad Spørgsmaalet om Selktabet Rosenborg-Brøndanstalt angaar, da vilde jeg finde det urimeligt, om man vilde tage det mindste Anstød af, at jeg erklærede ikke at ville anlægge denne Sag, thi der forelaa for mig kun et Alternativ, enten at sige, at jeg vil, eller, at jeg ikke vil. Her fandtes ikke noget Trede; jeg maatte altsaa give en ren og klar Besked om dette Forhold, og dette har jeg gjort, idet jeg har sagt og fastholdt, at, naar Administrationen støttet til sin juridiske Konsulent, har faaet Overbevisning om, at et saadant Retsfølgemaal ikke er grundet og ikke vil lede til at hælde Dom over vedkommende Private, og man altsaa har Vret i den Sag, der forfølges, hør man for Administrationens Værdigheds Skyld ikke forfølge en saadan Sag. Jeg har altsaa, staaende overfor et Alternativ, givet et rent og klart Svar, og det kan man ikke bebrejde mig. Man kan iøvrigt ikke tale om Smødefommen i dette Spørgsmaal, thi Smødefommen vil her kun sige, at jeg skal opgive min Mening som den,

der repræsenterer Administrationens Standpunkt overfor det ærede Thing, og jeg vilde finde det urigtigt, naar jeg har en Overbevisning om, at Noget er saaledes, om jeg saa af Hensyn til, at en Anden har en anden Mening paa dette Omraade, hvor jeg skal optræde som Sagfører, vilde opgive min Mening. — Hvad det Spørgsmaal angaar, som blev bragt paa Bane af den ærede sidste Raler, om Ingenieurforets Overtagelse af det civile Bygningsvæsen, da forekommer det mig, at de af Regjeringen iaar foreslagte Dove angaaende Befæstningsvæsenet tilstrækkelig turde vise hen til, at der i Fredstid vil være mere end nok at gjøre for Ingenieurforet. Hvorledes skulde dette For kunne afse Kræfter til Overtagelsen af det civile Bygningsvæsen i Fredstid, naar vi berede os paa at opføre Befæstningsværker til Værd af henimod en Snes Millioner Kroner. Jeg turde dernæst spørge, hvorledes dette Arbejde skulde bestrides under Krigsforhold. Vi kjende fra vor egen Levetid en Krigsperiode paa 3 Aar. Hvorledes skulde det civile Bygningsvæsen i den Tid, hvor altsaa Ingenieurforet er fraværende i 3 paa hinanden følgende Aar, kunne bestyres af Ingenieurforet? Vi have atter siden den Tid haft Krigsaa, hvor de militære Ingenieurer bleve kaldte bort, vil man da, at der i saa Fald skal stables et civilt Bygningsvæsen for at faae Bygningsforretningerne varetagne? Endelig forekommer det mig, at det Argument bør til enhver Tid veie noget, at man ved Statens Bygningsvæsen bør tage et andet Hensyn end at faae Arbejdet gjort paa den betegnede Maade. Man maa tage Hensyn til, at der virkelig er Noget, der hedder æstetiske og arkitektoniske Hensyn, som maa pleies, og ikke ganske kunne tilside sættes for Hensynet til Rigsdaler, Mark og Skilling eller, som det nu hedder, Kroner og Dre.

Aufmærksomhed: Det Spørgsmaal, som her har været under Forhandling, og som navnlig dreier sig om den Bemærkning, der er indsat i Betænkningen under Nr. 52 til § 19, giver mig Anledning til at sige et Par Ord. Medens det, naar man ser paa Vædringslisten, tydelig fremgaar, at overalt, hvor der staaer „Udvalget“, er det hele Udvalget, alle Udvalgets Medlemmer, saa kan det, naar der tales om Spørgsmaal, som kunne være rettede til Regjeringen, hvor der staaer „Udvalget“, være hele Udvalget, men det kan ogsaa godt være et Flertal i Udvalget, idet saadanne Henvendelser vedtages i Udvalget efter en Flertalsbeslutning, uden at der gives nogen Oplysning om, hvorvidt det har været et Flertal eller hele Udvalget, der har vedtaget Sigt. Hvad nu angaar dette Spørgsmaal, da er det et Spørgsmaal, som jeg under ingen Omstændigheder vilde have været med til at stille. Jeg tror, at det griber ind paa et Omraade, hvor Rigsdagen i det Hele, og særlig Rigsdagens Udvalg, skulde være meget forsigtigt